

Obsah

Předmluva	XI
Přehled zkratk	XII

DÍL 1 Úvod do účetnictví – účetní jednotky a principy vedení účetnictví

KAPITOLA 1	Účetní jednotky a účetní období	1
	1.1 Účetní jednotky	1
	1.2 Kategorizace účetních jednotek	2
	1.3 Účetní období	3
KAPITOLA 2	Vedení účetnictví a zahajovací rozvaha	5
	2.1 Základní předpoklady a povinnosti pro vedení účetnictví	5
	2.2 Rozsah vedení účetnictví	6
	2.3 Použití mezinárodních účetních standardů	7
	2.4 Zahajovací rozvaha	7
KAPITOLA 3	Znovuzavedení jednoduchého účetnictví	8
	3.1 Účetní jednotky vedoucí jednoduché účetnictví	8
	3.2 Rozsah, zásady vedení a předmět jednoduchého účetnictví	9
KAPITOLA 4	Účetní záznamy, účetní knihy, účetní předpisy	10
	4.1 Účetní záznamy, účetní doklady a účetní knihy	10
	4.2 Předpisy upravující účetnictví	12

DÍL 2 Nový občanský zákoník – hlavní změny a jejich dopady do účetnictví

KAPITOLA 1	Východiska a dopady NOZ na právní předpisy	15
KAPITOLA 2	Systematika NOZ	18
KAPITOLA 3	Změny a novinky NOZ	19
	3.1 Věc	21
	3.2 Správa cizího majetku	24
	3.3 Závazkové právo	25
	3.4 Přejedání smluv na NOZ	26
KAPITOLA 4	Novely NOZ	27
KAPITOLA 5	Zákon o registru smluv	29

DÍL 3 Dlouhodobý majetek

KAPITOLA 1	Obecné vymezení dlouhodobého majetku	35
	1.1 Vnitřní účetní směrnice	36
	1.2 Účtový rozvrh	37
KAPITOLA 2	Oceňování dlouhodobého majetku	38
	2.1 Oceňování při pořízení	38
	2.2 Odpisy	42
	2.3 Opravné položky	43
	2.4 Rezervy	44
KAPITOLA 3	Účtování o dlouhodobém majetku	45
KAPITOLA 4	Dlouhodobý nehmotný majetek	50
KAPITOLA 5	Dlouhodobý hmotný majetek	54
	5.1 Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný	54
	5.2 Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný	59

KAPITOLA 6	Technické zhodnocení dlouhodobého majetku	61
KAPITOLA 7	Dlouhodobý finanční majetek	63
KAPITOLA 8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek	66
KAPITOLA 9	Inventarizace dlouhodobého majetku	67
DÍL 4 Zásoby		
KAPITOLA 1	Obecné principy zásob	71
KAPITOLA 2	Oceňování zásob	74
KAPITOLA 3	Opravné položky	78
KAPITOLA 4	Materiál	81
KAPITOLA 5	Zásoby vlastní činnosti	86
KAPITOLA 6	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	89
KAPITOLA 7	Zboží	90
KAPITOLA 8	Poskytnuté zálohy na zásoby	93
KAPITOLA 9	Inventarizace zásob	95
DÍL 5 Peněžní prostředky v pokladně		
KAPITOLA 1	Obecná pravidla	99
KAPITOLA 2	Peníze v hotovosti a peníze na cestě	99
KAPITOLA 3	Ceniny	102
DÍL 6 Účetní operace ve vztahu k bance		
KAPITOLA 1	Obecná pravidla	105
KAPITOLA 2	Účty peněžních prostředků	105
KAPITOLA 3	Úvěry	106
DÍL 7 Účetní operace vyjádřené v cizí měně		
KAPITOLA 1	Obecná pravidla	111
KAPITOLA 2	Kursový rozdíl	112
DÍL 8 Pohledávky		
KAPITOLA 1	Obecné principy pohledávek	115
KAPITOLA 2	Pohledávky z obchodního styku	117
	2.1 Pohledávky za odběrateli	117
	2.2 Poskytnuté provozní zálohy	120
	2.3 Pohledávky z titulu reklamací	121
KAPITOLA 3	Pohledávky za společníky	122
	3.1 Pohledávky za společníky obchodní korporace	122
	3.2 Pohledávky za společníky sdruženými ve společnosti	124
KAPITOLA 4	Ostatní pohledávky	124
KAPITOLA 5	Rizikové a nedobytné pohledávky	125
	5.1 Metoda přímého odpisu	125
	5.2 Metoda odhadu	126
	5.3 Opravné položky tvořené v souladu se ZoR	126

DÍL 9		Dluhy	
KAPITOLA 1	Obecné principy dluhů	.....	129
KAPITOLA 2	Závazky z obchodního styku	.....	131
	2.1 Závazky vůči dodavatelům	.....	131
	2.2 Přijaté zálohy a závdavky	.....	135
KAPITOLA 3	Závazky vůči zaměstnancům	.....	137
KAPITOLA 4	Závazky vůči státu	.....	140
KAPITOLA 5	Závazky ke společníkům	.....	141
	5.1 Závazky ke společníkům obchodní korporace	.....	141
	5.2 Závazky ke společníkům sdruženým ve společnosti	.....	143
KAPITOLA 6	Dlouhodobé závazky	.....	144
KAPITOLA 7	Ostatní závazky	.....	145
DÍL 10		Oceňování	
KAPITOLA 1	Obecné principy oceňování	.....	147
KAPITOLA 2	Ocenění při pořízení majetku a dluhů	.....	148
KAPITOLA 3	Oceňování k rozvahovému dni	.....	150
	3.1 Přecenění na reálnou hodnotu	.....	150
	3.2 Ostatní alternativy	.....	150
KAPITOLA 4	Vedlejší pořizovací náklady	.....	151
KAPITOLA 5	Oceňovací rozdíly při uplatnění reálné hodnoty	.....	153
KAPITOLA 6	Kursový rozdíly u cenných papírů a podílů	.....	154
KAPITOLA 7	Techniky ocenění úbytku zásob	.....	154
DÍL 11		Opravné položky	
KAPITOLA 1	Opravné položky k majetku	.....	157
	1.1 Obecná ustanovení opravných položek	.....	157
	1.2 Tvorba a použití opravných položek	.....	158
	1.3 Opravné položky k různým typům majetku	.....	158
	1.3.1 Opravné položky k dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku	.....	158
	1.3.2 Opravné položky k zásobám	.....	160
	1.3.3 Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku	.....	161
	1.3.4 Opravné položky k pohledávkám	.....	162
KAPITOLA 2	Zákonné opravné položky	.....	164
DÍL 12		Časové rozlišení	
KAPITOLA 1	Zásady časového rozlišení nákladů a výnosů	.....	169
KAPITOLA 2	Náklady příštích období	.....	172
KAPITOLA 3	Komplexní náklady příštích období	.....	176
KAPITOLA 4	Výdaje příštích období	.....	178
KAPITOLA 5	Výnosy příštích období	.....	180
KAPITOLA 6	Příjmy příštích období	.....	182
KAPITOLA 7	Dohadné položky aktivní	.....	183
KAPITOLA 8	Dohadné položky pasivní	.....	186
	8.1 Dohadné položky v cizí měně	.....	188
KAPITOLA 9	Následné opravy chybného účtování nákladů a výnosů	.....	189
KAPITOLA 10	Interpretace NÚR I-29 – oprava účetních chyb a změna účetních odhadů	.....	192

DÍL 13		Cenné papíry, podíly a deriváty	
KAPITOLA 1	Obecné principy cenných papírů, podílů a derivátů	.....	195
KAPITOLA 2	Akcie a podíly	.....	197
KAPITOLA 3	Dluhopisy	.....	202
KAPITOLA 4	Směnky	.....	206
KAPITOLA 5	Deriváty	.....	209
	5.1 Pevné termínované operace	.....	210
	5.1.1 Forwardy	.....	210
	5.1.2 Swapy	.....	213
	5.2 Opční kontrakty	.....	213
	5.3 Zajišťovací účetnictví	.....	214
DÍL 14		Zúčtování se zaměstnanci	
KAPITOLA 1	Mzdy	.....	219
	1.1 Mzda z pohledu zdanitelného příjmu zaměstnance	.....	220
	1.2 Odvody z mezd	.....	222
	1.2.1 Odvody z mezd – daně	.....	223
	1.2.2 Odvody z mezd – zdravotní a sociální pojištění	.....	226
	1.3 Výpočet a účtování mzdy	.....	227
	1.4 Mzdová dokumentace zaměstnavatele	.....	231
	1.5 Náhrada mzdy při dočasné pracovní neschopnosti či karanténě	.....	232
	1.6 Pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu či nemoci z povolání („úrazové“ pojištění)	.....	233
KAPITOLA 2	Pracovní cesty	.....	234
	2.1 Úkony před vysláním zaměstnance na pracovní cestu	.....	234
	2.1.1 Způsob dopravy	.....	236
	2.1.2 Předpokládaná doba pracovní cesty	.....	237
	2.1.3 Zálohy na ostatní výdaje	.....	238
	2.1.4 Sazby stravného	.....	238
	2.1.5 Ostatní ujednání	.....	240
	2.2 Povinnosti zaměstnance při průběhu pracovní cesty	.....	241
	2.3 Vyúčtování nároku na cestovní náhradu po návratu	.....	242
DÍL 15		Daně a dotace	
KAPITOLA 1	Daně	.....	247
	1.1 Obecné principy daní	.....	247
	1.2 Daň z příjmů	.....	248
	1.2.1 Daň z příjmů splatná	.....	248
	1.2.2 Daň z příjmů odložená	.....	253
	1.2.3 Ostatní přímé daně	.....	254
	1.3 Daň z nemovitých věcí	.....	257
	1.4 Daň silniční	.....	260
	1.5 Daň z nabytí nemovitých věcí	.....	262
	1.6 Daň z hazardních her	.....	264
	1.7 Daň z přidané hodnoty	.....	265
	1.8 Spotřební daně	.....	281
	1.9 Energetické daně	.....	282
KAPITOLA 2	Dotace	.....	283

DÍL 16		Leasing	
KAPITOLA 1	Obecné principy leasingu		285
KAPITOLA 2	Druhy leasingu a jejich srovnání		285
	2.1 Operativní leasing		285
	2.2 Finanční leasing		286
	2.3 Zpětný leasing		288
	2.4 Výhody a nevýhody finančního leasingu		289
KAPITOLA 3	Leasingová smlouva		290
	3.1 Leasingová smlouva a její náležitosti		290
	3.2 Předčasné ukončení leasingové smlouvy		292
KAPITOLA 4	Daňová problematika leasingu		294
	4.1 Leasing a daň z příjmů		294
	4.2 Leasing a DPH		299
KAPITOLA 5	Účetní problematika leasingu		300
DÍL 17		Základní kapitál, fondy	
KAPITOLA 1	Obecné principy základního kapitálu a fondů		309
KAPITOLA 2	Právní formy podnikání		311
	2.1 Akciová společnost		311
	2.2 Společnost s ručením omezeným		312
	2.3 Veřejná obchodní společnost		312
	2.4 Komanditní společnost		313
	2.5 Družstvo		314
	2.6 Další formy obchodních společností v souvislosti se členstvím v EU		314
KAPITOLA 3	Základní kapitál a jeho změny		315
	3.1 Úpis a splácení kapitálu		315
	3.2 Zvýšení kapitálu v různých formách účetní jednotky		316
	3.3 Snížení základního kapitálu v různých formách účetní jednotky		322
KAPITOLA 4	Kapitálové fondy		325
	4.1 Ážio		325
	4.2 Ostatní kapitálové fondy		326
	4.3 Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků		327
	4.4 Oceňovací rozdíly při přeměnách obchodních korporací		328
	4.5 Rozdíly z přeměn obchodních korporací		329
	4.6 Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací		329
KAPITOLA 5	Fondy ze zisku, převedené výsledky hospodaření		329
	5.1 Fondy ze zisku		330
	5.2 Výsledky hospodaření minulých let		331
KAPITOLA 6	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení		332
KAPITOLA 7	Časté chyby při účtování o základním kapitálu a fondech		335
DÍL 18		Rezervy	
KAPITOLA 1	Obecné principy rezerv		337
KAPITOLA 2	Účtování o rezervách, zachycení rezerv ve výkazech		339
KAPITOLA 3	Rezervy podle zvláštních právních předpisů (zákonné rezervy)		340
	3.1 Rezerva na opravy hmotného majetku		342
	3.2 Bankovní rezervy		346
	3.3 Rezervy v pojišťovnictví		346

	3.4	Rezerva na pěstební činnost	347
	3.5	Ostatní rezervy tvořené na základě ZoR	347
	3.6	Rezerva na nakládání s elektroodpadem ze solárních panelů uvedených na trh do dne 1. 1. 2013	348
KAPITOLA 4		Rezervy tvořené na základě účetních předpisů (účetní rezervy) ..	349
	4.1	Rezerva na rizika a ztráty	349
	4.2	Rezerva na daň z příjmů	350
	4.3	Rezerva na důchody a podobné závazky	351
	4.4	Rezerva na restrukturalizaci	352
	4.5	Ostatní rezervy neuvedené v zákoně o účetnictví	353
KAPITOLA 5		Časté chyby při tvorbě a účtování rezerv	353

DÍL 19	Odložená daňová povinnost
---------------	----------------------------------

KAPITOLA 1	Obecné principy odložené daňové povinnosti	355
KAPITOLA 2	Výpočet odložené daně	355
KAPITOLA 3	Interpretace Národní účetní rady českých účetních předpisů ...	364

DÍL 20	Účetní odpisy
---------------	----------------------

KAPITOLA 1	Účetní odpisy majetku	369
	1.1 Obecná ustanovení účetních odpisů	369
	1.2 Účetní jednotky a odpisované předměty	369
	1.3 Průběh odpisování	377
	1.4 Účtování odpisů	384
KAPITOLA 2	Odpisy pohledávek	385

DÍL 21	Tržby
---------------	--------------

KAPITOLA 1	Obecné principy tržeb	389
KAPITOLA 2	Tržby za vlastní výrobky	391
KAPITOLA 3	Tržby z prodeje služeb	392
KAPITOLA 4	Tržby za zboží	394
	4.1 Prodej zboží s přijatou zálohou	394
	4.2 Prodej zboží do jiného členského státu EU	396
	4.3 Reklamáce zboží	397
	4.4 Skonta a bonusy	400
	4.5 Ostatní druhy tržeb	404

DÍL 22	Náklady
---------------	----------------

KAPITOLA 1	Obecné principy nákladů	409
KAPITOLA 2	Náklady v účetnictví	410
	2.1 Zachycení nákladů ve výkazech	410
	2.2 Vnitřní účetní směrnice, účtový rozvrh	411
	2.3 Základní postupy při účtování nákladů	412
KAPITOLA 3	Základní účetní zásady týkající se nákladů	413
KAPITOLA 4	Náklady v provozní oblasti	418
	4.1 Účtové skupiny provozních nákladů	418
	4.2 Účtová skupina 58 – Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	421
	4.3 Manka a škody	423
	4.4 Další příklady účtování nákladů	426
KAPITOLA 5	Náklady ve finanční oblasti	429

KAPITOLA 6	Daňové a nedaňové náklady, daň z příjmů	432
	6.1 Daňové a nedaňové náklady	432
	6.2 Náklady na daň z příjmů – splatná a odložená daň	432
KAPITOLA 7	Časté chyby při účtování nákladů	434

DÍL 23	Výnosy	
KAPITOLA 1	Obecné principy výnosů	439
KAPITOLA 2	Účtová skupina 60 – Tržby za vlastní výkony a zboží	444
KAPITOLA 3	Účtová skupina 64 – Jiné provozní výnosy	446
KAPITOLA 4	Účtová skupina 66 – Finanční výnosy	456
KAPITOLA 5	Účtová skupina 69 – Převodové účty	465

DÍL 24	Účetní závěrka	
KAPITOLA 1	Obecná ustanovení účetní závěrky	467
KAPITOLA 2	Účetní závěrka	468
	2.1 Řádná účetní závěrka	468
	2.2 Mimořádná účetní závěrka	468
	2.3 Mezitímní účetní závěrka	469
	2.4 Povinný obsah účetní závěrky	469
KAPITOLA 3	Inventarizace	470
	3.1 Druhy inventur	470
	3.2 Provádění inventarizace jednotlivých položek rozvahy a práce na účetní závěrce	471
	3.2.1 Stálá aktiva	471
	3.2.2 Zásoby	473
	3.2.3 Pohledávky	473
	3.2.4 Finanční majetek	474
	3.2.5 Dluhy, úvěry	474
	3.2.6 Rezervy	475
	3.2.7 Ostatní aktiva a pasiva	475
	3.2.8 Náklady a výnosy	475
KAPITOLA 4	Uzavření účetních knih	476
KAPITOLA 5	Výkazy, příloha a přehledy	477
	5.1 Rozvaha a Výkaz zisku a ztráty	477
	5.2 Příloha v účetní závěrce	477
	5.3 Přehled o peněžních tocích (cash-flow)	478
	5.4 Přehled o změnách vlastního kapitálu	480
	5.5 Výroční zpráva	481
KAPITOLA 6	Účetní závěrka a mezinárodní účetní standardy účetního výkaznictví (IFRS)	491
	6.1 Rozdíly v oceňování dle českých předpisů a dle IFRS	491
	6.1.1 Nehmotný majetek	491
	6.1.2 Hmotný majetek	492
	6.1.3 Zásoby	493
	6.1.4 Finanční nástroje	493
	6.1.5 Rezervy	493
KAPITOLA 7	Ověření účetní závěrky auditorem	494
	7.1 Obecné principy ověření účetní závěrky auditorem	494
	7.2 Testování rozvahových a výsledkových položek	495
	7.3 Zpráva auditora	498

KAPITOLA 8	Rozbor hospodaření účetní jednotky	501
8.1	Horizontální a vertikální analýza	502
8.2	Poměrové ukazatele	503
8.2.1	Ukazatele rentability	503
8.2.2	Ukazatele likvidity.....	504
8.2.3	Ukazatele aktivity	504
8.2.4	Ukazatele zadluženosti.....	505
8.2.5	Využití českých účetních výkazů pro potřeby finanční analýzy.....	506
8.3	Ekonomická přidaná hodnota.....	507
	Příloha – Typový účtový rozvrh	511
	Věcný rejstřík	519